

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljsko izdaja ce-
letno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Konjarski ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

V duhu Cerkve

Okrožnica jugoslovanskega episkopata, ki na-
laga, da naj se 19. marca t. l. opravijo po vseh
katoliških cerkvah v naši državi javne molitve
za brate v Italiji, ki jim režim pagskega fa-
šizma krati najprostejšo versko svobodo, je
vladajoče italijanske kroge hudo zadela. Čim-
bolj se zavedajo, da je okrožnica jugoslovanskih
škofov utemeljena o dejanskih krivicah, ki se
katoličanom naše krogi v Italiji godijo, tembolj
skušajo resnično značaj tega cerkvenega akta
potovarjati v nekako politično enunciacijo, da se
izognejo pravemu jedru oporabljanja.

Okrožnica jugoslovanskih škofov, kakor se
jasno razbere iz njenega duha in besedila, nima
nobene politične karakterja niti je potekla
iz kakršnegakoli političnega izpovedskega in
izpovedskega nagiba. Smešno je govoriti o
poseganju našega episkopata na področje me-
državne in mednarodne politike, ako v svoji
poslanici ugotavljajo pregrešnost in nemoral-
nost politike, ki zabranjuje češčenje Boga in
oznanjanje krščanskih resnic v materinem je-
ziku naroda. S to ugotovitvijo so škofje Jugo-
slavije le storili svojo dolžnost kot člani najvišje
hierarhijske katoliške Cerkve, ki je tako po svo-
jem univerzalnem poslanstvu kakor po svojih
cerkvenih postopkih in svoji dejanski vlogi v
zgodovini človeštva temeljne pravice vsakega
naroda na religiozno svobodo in udeleževanje
religijskih čustev v lastnem jeziku in duhu
vedno odločno branila. Da pa so naš jugoslovans-
ki škofje v tem slučaju za to v prvi vrsti bili
poklicani, sledi iz narave stvari same, ker gre
za katoliške vernike, ki ne glede na državljansko
pripadnost na tej in na oni strani meje
tvorijo eno samo narodno telo in dušo. Ne gre
za noben politični interes niti za kakšno me-
narodno odnosa ali za kakšen političen pro-
blem, ki obstoja med Italijo in Jugoslavijo,
marveč izključno za naravno pravico, ki jo ima
vsak jugoslovanski katolik, naj bo državljani
katerekoli države, da moliti Boga v svojem je-
ziku, in da je v Cerkvi pravičen po svojem na-
rodnem duhu, svojih naravnih osebnostih in
svojem najintimnejšem notranjem življenju, ki
je nedotakljivo svetloste osakogar. Kdor posega
v to svetloste, da bi prisilil narod, naj sprejema
najosnovnejše resnice življenja v drugem jeziku,
kdor mu hoče prepovedati, da se do Boga
obrača z izrazi svoje duševnosti pa zahteva od
njega, da naj ozgaja lastne otroke po formulah
tuje govorice, ta je najhujši nasprotnik katoli-
zma in verske ter kulturne naloge Cerkve,
ker to nalogo naravnost v korenini preprečuje.
Vera se do učinkovito vsadi v srce naroda sa-
mo o njemu lastnem jeziku, kajti sicer bi ne
rodila nobenega sadu in bi bila gola formalnost
ali pa samo politično sredstvo za raznarodanje,
ne pa sredstvo dušnega izpolnjenja. To so jugo-
slavanski škofje približili in le o tem je govor.

Če je torej velik greh proti naravnim in bo-
žjim zakonom, ako se kakšnemu narodu pravica
religiozne svobode v materinem jeziku siloma
krati, kakor škofje pravijo po pravici in česar
noben katolik ne more oporekati, potem ni no-
benega dvoma, da fašistični režim dan za dnev
sistematično in z naporom oseh svojih sil od
prigovarjanja in moralnega pritiska do najbolj
surove sile katoličanom slovenske in hrvaške
narodnosti dela najhujšo krivico. Če fašistični
tisk to dejstvo krakotomalo taj, je to le ponoven
dokaz nemoralnosti, ki ne pozna nobenih meja
in ki je vsemu kulturnemu svetu itak dovolj
znana. Mi vsaj ne poznamo bolj brezsrčne
žalitove resnice kakor če isti fašistični tisk, ki
jugoslovanskim škofom očita, da trdijo neresni-
co, govorijo o kratenju verske svobode našim
bratom v Italiji, na drugi strani ponavlja svoje
vsakdanje geslo, da je zadnji čas, da se »bar-
barski slovenski dialekt enkrat za vselej pre-
žene iz katoliških cerkev, o katerih je mesto
samo za blagodejni jezik Rima!« Če dan za
dnem sam piše, da je slovenski jezik v cerkvi
glavna ovira za poitalijančenje obmejnega pre-
bivalstva, kakor to zahteva politična varnost
Italije in njena kulturna tradicija! Če naravnost
od najvišjega vodstva Cerkve pa od primorskih
škofov zahteva, da italijanizacijo drugorodcev
s cerkvenimi sredstvi podpirajo, češ da je to
tako o interesu Italije kakor o interesu rimske
kulture, ki da jo je dolžna razširjati rimsko-
katoliška Cerkve! Kako se more torej ta tisk v
isti sapi licemerstvo zgražati, če jugoslovanski
škofje tako stališče primerjajo z despotizmom,
ki si v Rusiji, v Litvi, v Grčiji prisvoja pravico
izrabljati Sveto v svoje nesvete in nemoralne
politične namene in ga feptati v posvetno blato?
In kako morejo tudi trditi, da je poslanica naš-
ega episkopata v nasprotju z intencijami po-
glavarja katoliške Cerkve?

Tako Benedikt XV. kakor Pij XI. sta ope-
tovano s svoje stolice, bodisi po običajnih ustme-
nih ali pisanih izjavah kakor o slovesni obliki
okrožnic obsojila fašizem, njegovega pagskega
nacionalističnega duha in njegove imperijali-
stične in cesaropapistične težnje. To je isti duh,
ki ga obsojajo jugoslovanski škofje in ki je
oropal jugoslovane v Italiji vseh njihovih na-
ravnih pravic, med katere spada v prvi vrsti
pravica svobodnega verskega udeleževanja. Oba
menovana papeža sta pa tudi v vseh konfeti-
čnih slučajih takega gaženja te pravice nastopila
za verskokulturno svobodo prizadetih, bodisi
Slovance bodisi Nemce v novih pokrajinah.
Kar se Nemce tiče, je Sveta stolica neomajno
branila načelo, da Cerkev ne sme služiti režimu
za sredstvo poitalijančenja južnih Tirol in je,
kakor vemo, tudi zmagala. Kar se tiče Jugo-
slavancev, velja prav isto. Benedikt XV. je, od-

Posledice pomorskega sporazuma „Journal de Geneve“ o novi orientaciji italijanske politike — Grčija bo pro- dala svoje križarke — Sovjetske bojazni

Zeneva, 6. marca. fr. V krogih Društva na-
rodov je pomorski sporazum med Francijo, Angli-
jo in Italijo vzbudil neomejeno zadovoljnost, ker
si je ravno DN stavilo za svojo izvršeno nalogo,
da vrne mir evropskim narodom. Pomorski spo-
razum je eden največjih dogodkov v tem pravcu.
To neprikrito veselje je prišlo do izraza v današ-
njem »Journal de Geneve«, ki dostikrat prinaša
naziranje Društva narodov o mednarodnih pro-
blemih. Poloficiozno glasilo DN razglablja na
uvodnem mestu vprašanje razorožitve približno ta-
kole: »Pomorski sporazum ni nikak bluf, ampak
velikanski napredek do razorožitve. Ta sporazum
izraža še nekaj povsem novega, namreč do sedaj
neznano iskreno voljo in mir, katere ne moremo
doosti podčrtati ravno v dobi, ko nas je začel tla-
čiti črnoegladi pesimizem. Spor med Italijo in med
Francijo bi bil ostal še dolgo časa odprt, ako bi
se ne bila umešala Anglija. Angleško posredovanje
bo spadalo med najbolj posrečene intervencije v
diplomatiki zgodovini naše dobe. Mi razumemo,
da je Anglija to storila tudi nekoliko iz sebičnih
namenov, ker mora ona stalno nadzirati, kaj se
godi na Sredozemskem morju, kjer treči skupaj to-
liko poželjivih strasti. Na konferenci v Londonu
je izgledalo, kakor bi bila izgubila to kontrolo.
Sedaj je vse popravila in dosegla je, da se je Ita-
liji priznala kvaliteta za velike bojne ladje, Fran-
ciji pa velika premoč v manjših brodovnih enotah.
Italija je zadovoljna in mi razumemo njeno veselje.
Sama nima žita, sama nima sirovin. Oboje dobiva
skozi Gibraltarske otočine, katere ji pa v vojnem

slučaju lahko Francija zapre. Zato se je zadnje
čase proti svojem lastnemu prepričanju tako krče-
vito oprijemala Rusije, ker se je s tem hotela osvo-
boditi zapada, kjer je bila tuja premoč tako gro-
zeča. Sedaj se je oddahnila in sporazum s Francijo
bo Italiji na novo odprl pot na zapad. Od Rusov
se bo zopet lahko oddaljila. Pomorski sporazum
torej ni samo številčna omejitev tonaž ali neiskrena
manifestacija za mir, ampak je v pravem pomenu
besede sprava med dvema latinskima sestrma, ki
oo eni in drugi omogočila nova udeleževanja v
zunanjih politikah, predvsem pa zdravo sodelovanje
pri ozdravitvi evropskega gospodarstva.

Ugotoviti moramo še en dobiček. Brez ozira
na ugodnosti, katere je sporazum prinesel obema
prizadetima državam in posredno po njih tudi
ostali Evropi, predstavlja rimski pakt, dejansko
razorožitev. To je zelo konkreten uspeh, h katere-
mu naj si evropski pacifisti odkritosrčno čestitajo.
V tem leži velika spodbuda za razorožitveno kon-
ferenco, ki se bo vršila v Zenevi tekom prihodnjega
leta.

Dunaj, 6. marca. AA. Na čajanki v nemškem
poslaništvu je zunanji minister Curtius povedal
svoje mnenje o pravkar doseženem sporazumu med
Italijo in Francijo. Dr. Curtius meni, da pomeni
ta sporazum sproščanje ne samo napetih odnosov
med tema dvema državama, nego pomiritev za vso
Evropo. Zato ga pozdravlja tudi Nemčija. Pogoji
pa je, da se ne obistini vest o tem, da bi bila
Anglija in Italija dovolili Franciji izjemne koncesi-
je v vprašanju razorožitve na kopnem.

Istanbul, 6. marca. or. (Izv. Slov.) Novice o
nenadnem sporazumu zapadnih veselj glede bro-
dovnega ravnotežja, so zapustile v bližnjem orien-
tu globok vtis. Zdi se, kakor da se je grozeče-temno
ozračje, ki je ležalo nad Sredozemskim morjem,
naenkrat razpršilo in z njim tudi razni drugi po-
litični načrti, katere so sredozemske države v mrz-
ličnem strahu pred negotovo bodočnostjo gradile,
ne da bi vanje verovale. »Eleftron Hera« kaže v
zvezi s tem vprašanjem, da ve iz zanesljivega vira,
kako dalekosežne posledice bo sporazum imel v
reorganizaciji grškega vojnega brodovja. Dne 4.
marca je grški ministrski svet na predlog Venize-
losa in pod vtirom veselih dogodkov v Rimu, skle-
nil uničiti vse velike križarke svojega brodovja,
češ, da nima več nobene vrednosti za obrambo
Grčije. Za Grčijo zadostujejo lahke ladje in pa
močno zračno brodovje. Na podlagi tega sklepa bo
Grčija prodala križarki »Lemoos« in »Kilkis«, pač
pa bo naročila, kakor se dozdeva, v Angliji nekaj
zračnih letal. V Grčiji se nahaja ravnokar angleš-
ka mornariška misija, ki bo izvedla sklep ministr-
skega sveta.

Nekateri turški listi izražajo bojazen, da bo
pomorski sporazum ohladil prijateljske zveze med
Turčijo in Italijo, ki sedaj ne bo več imela razloga,
da išče zaslebe pri Turkih in pri Sovjetih. Ta
razloga se zdi čisto naravna, ko sovjetsko časopis-
je s tako vncmo razglša, da pomorski sporazum
ne pomeni nič drugega, kakor ustanovitev toliko
zaželjene protisovjetske fronte kapitalističnih držav.

Ustanovitev španskega centra De Maura in Cambo ustanovila novo stran o na krščanski podlagi

Barcelona, 6. marca. fr. Med največje senza-
cije zadnjega tedna spada ustanovitev nove po-
litične stranke, ki si je nadela ime konstitucionalne
srednje stranke. Bržkone pa ji bo ostalo ime špan-
skega centra. Nova stranka bi bila v španskem
političnem življenju brez velikega pomena, ako bi
se ne bilo njenemu ustanovitelju knezu De Maura
posrečilo, pridobiti za njen program tudi slove-
čega voditelja Kataloncev in bistrega finančnika
Cambo. De Maura je sin največjega politika mo-
derne Španije, Cambo najpopularnejša osebnost v
vzhodni Španiji; zveza med tema politikoma mora
tako pustiti sledove v razvojnem stadiju, v ka-
terem se Španija nahaja. Program, na katerega se
je španski centum sezidal, predvideva obnovo
vsega političnega življenja na podlagi modernih
gospodarskih in socialnih reform in sicer v okvir-
ju katoliškega, menarhističnega in ustavnega duha.
Čudno bi bilo, če bi bil Cambo pozabil na svoje
Katalonce. Tega tudi ni storil. Zato priznava cen-
trum tudi upravičeno regionalno avtonomijo, ki

pa naj strogo izključuje vsake separatistične ten-
denca. Ustanovitev nove stranke je vzbudila veli-
ko navdušenje v monarhističnih krogih, med tem
ko republikanci trdijo, da je centum sedaj že pre-
pocen poizkus rešiti obstoječi režim neizbežnega
pogina.

Frankfurt, 6. marca. Današnja »Frankfurter
Zeitung« priobčuje razgovor svojega madridskega
korespondenta s predsednikom nove španske cen-
trumske stranke knezom Gabrielom Maurom. Maura
priznava, da je republikansko gibanje zajelo ši-
roke plasti španskega naroda, ki smatra republiko
za čarobno palico, s katero bo mogoče naenkrat
odstraniti vse zlo. »Mi smo hoteli preprečiti, da
se ne bi špansko ljudstvo vdalo tem sanjam in
tem avanturam, zato smo pa ustanovili stranko,
na kateri upamo, da bomo zgradili moderno za-
dovoljno Španijo. Mi imamo za seboj pred vsem
meščanske kroge, ki so do sedaj ostali izven po-
litike, katerih vpliv pa je velik v naši državi. Mi
smo odločni nasprotniki ponovne diktature.«

Spor med Turčijo in pravoslavnim patriarhom

Istanbul, 6. marca. or. Odkar je leta 1919.
pravoslavni patriarh Meletios pobegnil, so odno-
saji med vrhovnim vodstvom pravoslavne cerkve
in med turško vlado zelo hladni. Leta 1923. je
turška vlada v Lausanni zahtevala, da se naj pa-
triarhat sploh umakne iz turškega ozemlja in šele
po trdopornem prizadevanju Venizelosu se je
posrečilo, iztrgati Turčiji dovoljenje za nadaljnji
obsto patriarha, pod pogojem, da se ne bo
vmešaval v politiko. Grčija je s tem mo a la na
svojo žalost pokopati sanje, da bo enkrat zopet
zavladala nad Bosporom, saj je morda neupravi-
čeno videla v vzhodno-grškem patriarhatu neko
živo nikdar ne usahlo upanje, da se bodo sta e
grške tradicije obvarovale za bodoče rodove. Teh
sanj je bilo konec leta 1923.

Sedanji patriarh Photios II., ki vlada od leta
1925. pa je že večkrat hotel pokazati, da ni za-
dovoljen s položajem, ki se mu je odmeril v Lau-
sanni. On bi rad sklical ekumenski koncil, ki bi
bil po redu 9. v zgodovini pravoslavja, ker zadnji,
katerega vzhodna cerkev priznava, se je vršil
leta 879., torej pred več kot tisoč leti. Tako je
Photios že sestavil posebno pripravljeno komisijo,
ki je lani imela nekoliko sestankov v samostanu
Valopeti na gori Athos. Turška vlada je bila o
teh pripravah seveda povčena in ker na noben
način ne mara dovoliti ekumenskega koncila na
svojem ozemlju, je najbrže nalašč izzvala zanimiv
spor s Phanarjem, spor, o katerem strastno de-

batirajo vsi cerkveni in politični krogi v Stambulu.
Po informacijah, katere je dobil vaš dopisnik, je
stvar sledeča: Patriarhat bi imel poravnati neko
malenkostno davčno dolžnost, na katero je po-
polnostno pozabil. Turška davčna oblast je Nj. Sve-
tost na to opozorila v posebnem pismu, katerega
je naslovila na »Kum Bašpaslik« (grško-pravo-
slavni nadzupni urad). Patriarhat je pismo zavnil,
češ, da v Phanarju ne poznajo nikakega Baš-
apasa (nadpapa ali nadzupnika), ampak samo ekumens-
kega patriarha. Stvar je bila naposled predložena
centralni vladi, ki je sprejela stališče davčne obla-
sti in tolmačila Phanarju, da pozna po mednarod-
nem in po notranje-upravnem pravu samo Baš-
apasa in nobenega poglavarja vesoljne cerkve.
Na tej stopnji je zadeva zastala. V cerkvenih kro-
gih obžalujejo ta invident, ki kljub svoji nezna-
tnosti zna zopet otežkočiti položaj pravoslavne
cerkve v Turčiji. Kdor pozna razdražljivost grške-
ga in turškega temperamenta, bo razumel, da je
spor povzročil največje razburjenje in je predmet
vročerkvinih razgovorov.

Potres

Rim, 6. marca. AA. Vest, ki jo je razširila
brezčlena postaja v Nauenu o močnih potresnih
sunkih v Anconi, ki da so povzročili veliko škodo,
ni točna. Uradno ugotavljajo, da je lahke sunki
trajal le tri sekunde in da ni povzročil škode.

žim in njegove izoršilne organe v Primorju. Nič
drugega torej niso storili jugoslovanski škofje,
kakor da so v duhu vseh papeževih načelnih
izjav o nacionalističnem paganstvu fašizma in
njihove konkretne cerkovne politike o obrambo
svobode katoliškega verskega udeleževanja ta-
ko v Italiji kakor povsod drugod na svetu, versko
preganjanje naših sorojakov o Italiji pribili, ga
kot hierarhi katoliške Cerkve obsojili in nam
za lastne brate po krogi in jeziku moliti veleli, da
bi to preganjanje Kristusove črede in njenih
pastirjev prenehalo.

In v tem duhu in s tem namenom bomo, eno
s svetim očetom in našimi škofi ter s katoliškimi
škofi vsega sveta, molili 19. marca za one, ki
trpijo krivico, ker se nočejo izneveriti svojih
narodnih katoliških verskih in moralnih tradicij!

Konec kulturnega bo'a v Litvi?

Kovno, 6. marca. kk. Mnóžjo se znaki, da bo
hudi spor med litovsko vlado in Cerkvijo kmalu
ponehal. Papežev nuncij, ki je na zahtevo litovske
vlade moral zapustiti Kovno, je bil definitivno od-
poklican. Papežev opravnik poslov Taiduti, ki je
radi obsežnega znanja cerkvenopolitičnih razmer
v Litvi in radi svojih diplomatskih spretnosti pri-
ljubljen pri litovski vladi, si je preskrbel obsež-
na pooblastila in začel pogajanja z litovskim za-
nanjim ministrom, da izravna pot za sporazum.

Vse politične zločine bo sodilo izredno sodišče

Rim, 6. marca. ž. Nocoj je veliki fašistični
svet sprejel zelo važno resolucijo o nadaljnjem de-
lovanju izrednega Tribunalu za zaščito države.
Predsednik general Christini je poročal o novem
kazenskem zakonu in o zakonu o zaščiti države. O
tem poročilu se je vršila oštrna debata, ki sta se
je udeležila tudi predsednik vlade Mussolini in
glavni tajnik Giuriatti. Na koncu je veliki fašistič-
ni svet sprejel resolucijo, ki se glasi: Veliki fa-
šistični svet je sprejel na znanje poročilo predse-
dnika izrednega Tribunalu za zaščito države. Skle-
nil je, da od 1. julija 1931 dalje spadajo vsi po-
litični zločini po novem kazenskem zakonu v
kompetenco izrednega tribunala za zaščito države,
čigar delovanje se bo podaljšalo s posebnim za-
konom.

Tintnik v glavo rom. kralja

Bukarešta, 6. marca. AA. Romunski kralj
Karol je nepoznan posetil več policijskih stražnic
in bolnišnic. Listi poročajo, da je v neki stražnici
policijski narednik vrget v kralja tintnik, ker ga ni
spoznal. Bil je nekoliko vinjen. Ko se je kralj
dal spoznati, je stražnik postal trezen in sklical
svoje tovariše. Karol je pri posetu bolnišnice opa-
zil, da so manjkali zdravniki. Ko se je vrnil v pa-
lato, je takoj odstavil več višjih uradnikov, ki so
zakrivilili te razmere.

Razglas direktije drž. železnice

Ljubljana, 6. marca. AA. Dne 15. aprila 1931
se vrši pri direkciji državnih železnice v Ljubljani
prva javna ofertalna licitacija za zgradbo dveh sta-
novanjških hiš v Mariboru.

Načrte, proračune in druge podatke se dobi
od 15. marca 1931 naprej pri direkciji državnih že-
leznic v Ljubljani, Ljubljanski dvor, soba št. 45.

Književne nagrade

Belgrad, 6. marca. AA. O priliki poroka
princa Umberta in princese Marije Jose je ustanov-
vil mednarodni kmetijski institut v Rimu književ-
no nagrado »Umberto-Marija Josec za 10.000 lir in
zlato kolajno. Nagrada se bo podeljevala vsako le-
to iz kmetijstva, gospodarstva in statistike. Podel-
jeval bi jo poseben odbor.

Pogoji za tekmovalce so:
Tekmujejo lahko dela pisateljev iz držav, ki
so članice instituta in ki so objavljeni v zadnjih
dveh letih. Če je bil kateri spis objavljen v nade-
ljevanjih, je merodajen datum, ko je bilo objavljeno
sklepno nadaljevanje. Pri novih izdajah prejš-
njih publikacij je tekmovalstvo dovoljeno samo to-
daj, če so v delu izvedene znatne izpremembe. De-
la, ki so bila že nagrajena z denarnimi ali kakšni-
mi drugimi mednarodnimi nagradami, so izključne-
na iz tekmovalstva. Kandidati morajo svoja dela po-
slati tajništvu instituta, kjer dobe tudi podrobne
informacije.

Rok za oddajo tekmovalnih del je letos 30.
september, nagrada pa bo razdeljena 31. decem-
bra t. l.

Dunajska vremenska napoved. Nezanosljivo
vreme. Najbrž zopet aneg, posebno v južnih Alpah.

Za mir v Evropi

Kako francoski ka'oliki delajo za sporazum med Franci'o in Nemci'o - Razgovor našega pariškega čopisnika z grofom d'Ormesson

Pariz, 5. marca.

Danes sem imel priliko sestati se z grofom Vladimirjem d'Ormesson, ki mi je radevolje dovolil za »Slovenca« sledeči razgovor:

Gospod grof, znano mi je, da ste eden najodličnejših članov Katoliške mednarodne studijske unije in da ste kot tak bili eden glavnih organizatorjev sestankov med francoskimi in nemškimi katoličani. Kakšna so v tem oziru vaša izkustva?

Kot katoličani največ grešimo v tem, da mislimo, da je treba našo delavnost osredotočiti v smeri, ki naj pomaga odstraniti trenutna in najnujnejša politična nasprotja med posameznimi narodi. Iz izkustev našega zadnjega sestanka v Berlinu vem, da je to popolnoma nemogoče. Vsi sodobni mednarodni politični problemi nosijo v sebi komponente, katerim mi katoličani ne smemo dati svoje sankcije. Pri prvem razmotrivanju teh komponent je možno takoj ugotoviti njih filozofski in etični značaj, ki v svoji elementarnosti divergira od naroda do naroda, toda ima med nami katoličani to veliko prednost, da ustvarja harmonijo, ki izvira iz našega katoliškega občestva. Naši nemški tovariši so takoj priznali upravičenost tega našega stališča in so sami odstavili z dnevnega reda manjšinsko vprašanje, vprašanje koridorja itd. Vsa delavnost naših sestankov mora iti v tej smeri, da rešimo propada sodobno družino, da nastopamo odločno proti vsem doktrinarim diktatorstva in nasilja, naj prihajajo od leve ali od desnice, da odstranjujemo nesporazumevanja in ubijamo čustva sovraštva. To bodo vprašanja, ki se bodo obravnavala v maju v Parizu na sestanku nemških in francoskih katoličanov, ki bodo nadaljevanje berlinskega sestanka.

Kako gledate, g. grof, na vprašanja evropske unije?

Tudi tukaj je treba izločiti reševanja političnih problemov in je vso delavnost treba osredotočiti okoli gospodarskih vprašanj. Za največjo napako smatramo, da je bila Rusija povabljena k sodelovanju, ker je njen gospodarsko-politični sistem tak, da onemogočuje vsako sodelovanje in bodo Rusi porabili priliko za to, da delo komisije sabotirajo. Gospodarsko sodelovanje samo od sebe ustvarja interesne pregrupacije; tako se ustvarjajo regionalne grupe, ki bodo imele bodisi pretežno politično ali gospodarsko stremiljenje. Lep zgled v tem smislu je delo Male antante, ki je tekom svojega obstoja doživela čudovite naloge. Evronska unija je nemogoča brez sodelovanja Združenih držav Amerike. L'Univers est devenu tres petit — svet se je zmanjšal in sodobna gospodarska kriza, ki se je pričela najprej v Ameriki, dokazuje, v kaki medsebojni odvisnosti živimo. Najdalejšja rešitev bi bila, da postopna izvedba evropske unije, ki se bo izvrševala po regionalnih regrupacijah, izvede še pregrupacijo ostalih kontinentov.

In problem razoroževanja?

Ljudje, ki govorijo o razoroževanju, so največji sovražniki razoroževanja in miru. Govorenje o popolni in istočasni razorožitvi ni drugega ko

velika demagogija. Treba je govoriti le o omejitvi oboroževanja od ene dobe do druge, zato ker rešitev tega problema ni naloga naše generacije, ampak dela več zaporednih generacij, ki morajo v tem vprašanju zgraditi tehnično in zgradbo miru tako kakor se v vprašanju arbitraže gradi pravna zgradba miru. Februarska konferenca v l. 1932 bo popolnoma uspešna, če bo s konvencijo ugotovila »plafond« omejitve oboroževanja za gotovo dobo, ki bo služila za temelj in izhodišče drugi generaciji. Priznam, da je vprašanje razoroževanja najtežji problem za psihologijo miru. Ravno zato je treba tukaj ubijati vse iluzije. Nikjer drugje, ko tukaj, velja Talleyrandov: »Jamais trop de zèle — nikdar prehitro!«

Gospod grof, danes je treba precej korajže, da se kdo prizna javno za konservativca. Ali mi hočete poati vaše koncepcijo konservativizma?

Zato ni treba nikake korajže, je d'Ormesson s smehom nadaljeval. V Franciji vsaj so danes vsi konservativci, samo da tega ne upajo na glas reči, ker islovetijo konservativizem z reakcionarstvom, kar je pa velika napaka. S konservativizmom mislim predvsem spoštovanje tradicije, uravnovesenje občutja individualizma do dolžnosti patriotizma itd. Glavno nalogo konservativizma pa vidim v dolžnosti, ki jo imajo konservativci kot čuvarji teh tradicij, ki so skozi stoletja temelji človeške družbe in narodov in da te tradicije približajo zahtevam moderne dobe, ki obstoji predvsem v zgradbi moderne miru. Če se ta problem ne izvrši po njih, se bo izvršil proti njim z revolucijo in nasiljem. Velika sila konservativizma je mir. Vojna ruši kontinuiteto in nosi v sebi revolucije. Vsi, ki so prižigali svetovno vojno, hohenzolernci, habsburgovi, romanovi, so propadli. Veliki paradokso sodobnosti obstoja v dejstvu, da so se stranke, ki se smatrajo konservativne, vdale neki ideologiji in mističizmu nove vojne, ki jim preprečuje videti nevarnosti socialnega in gospodarskega značaja. V vprašanju modernega miru so pozicije strank ravno obratne od tistih, kakor bi morale biti. Tako so levičarski revolucionarji poistili in desničarski konservativci tisti, ki pridigujejo nacionalistično ideologijo, plod ene bivših revolucij. Toda nejasnost je še lušča, če se postavimo na mednarodno polje. Nemški in francoski konservativci pridigujejo iste bojne in nacionalistične ideje tostran in onstran Rene, toda se med seboj strastno sovražijo. Če evropski konservativci ne bodo spoznali, da je moderni mir edina njihova zaščita in da morajo biti solidarni v izgraditvi tega miru za obranitev socialnega miru v Evropi, potem je njih vloga zaključena in bodo poginili v strašni katastrofi.

Gospod grof, nemško časopisje je stavilo v isto vrsto vaš narit z nedavno navzočnostjo Hitlerjeve v Parizu in s snovanjem protisovjetskega bloka. Kaj je na tem?

Članek je treba le pravilno čitati, mi je odgovoril g. grof, nakar sva se prijazno poslovila, potem ko sem se mu za razgovor iskreno zahvalil.

R. Jurčec.

Učiteljski pevski zbor v Belgradu

Nj. Vel. kraljica prisostvovala predstavi v gledališču

Belgrad, 6. marca. b. Na svoji turneji po Jugoslaviji je v sredo prispel pevski zbor UJU v Belgrad. Za koncert, ki je bil snodi napovedan, je vladalo med belgradskimi občinstvom ogromno zanimanje, čeprav živimo sredi velike koncertne sezone. Belgradsko časopisje je prineslo velike članke o pevskem zboru našega učiteljskega, o njihovem velikem uspehu, zlasti o uspehi turneji po Češko-slovaški ter o zborovem pevovodji prof. Štečku Kumaruju. Snodnji koncert je napolnil gledališče. Med zbranimi je bilo opaziti najodličnejše zastopnike državnih oblasti, kakor tudi belgrajske Slovence. Točno ob 8 se je pojavil v svoji leži predsednik vlade general Peter Živković, dalje prosv. minister Boža Maksimović in minister za šume in rude ing. Sernee.

Kmalu po 8 se je v svoji loži pojavila pokroviteljica koncertne turneje Nj. Vel. kraljica Marija v spremstvu dvorne dame dr. Švrljgove, upravnika dvora Vukovića in maršala dvora Dimitrijevića. Kraljici je navzoče občinstvo pridrilo navdušene ovacije. Med tem je učiteljski zbor zapel državno himno, ki jo je navzoče občinstvo poslušalo stoji.

Nato je pevski zbor nastopil s prvo tečko s Försterjevo skladbo »Z glasnim šumom s korac«. Pevski zbor je nastopil kot mešani in ženski zbor. Zbor je pel izredno zbrano, čist v intonaciji, z dovršeno dikcijo, tako, da je bilo brez besedila mčji slediti — z odlično dinamiko, ki ni iskala znenih demagoških efektov, predvsem pa z veliko muzikalnostjo. Vse te kvalitete skupaj kaže velik talent pevovodje, ki je zbor popolnoma obvladal in ga imel kakor navezanega na niti, da je sledil vsaki njegovi kretnji in doprinesel, da smo poslušalci res imeli priliko poslušati globoko resno umetnost, ki nam je nudila muzikalno do-

živetje in plemenit užitek, za katerega bomo zboru še dolgo hvaležni.

Oba zbor predstavlata ensemble, ki dela z intelektom, ne s pomočjo desure, kakor je to pri vseh zborih, ki so sestavljeni iz različnih stanov. Iz petja smo spoznali, da ima zbor veliko tehniško šolo in veliko prakso v zborni tehniki. Saj je večina, zlasti pa moški, bavi v svojem službenem okolišču z pevovodstvom. Glasovno je zbor v ženskih in moških glasovih po kvaliteti zelo dober, deloma zelo odličen. Zal, da ni v kvantitativnem oziru dovolj moških.

Sporod pevskih točk je bil obličen, morda preobširen, posebno z ozirom na to, da so vse kompozicije bile po harmonični sestavi težke, ki od poslušalcev zahtevajo koncentrirane napetosti. Po sestavi pevskih točk je spored predloži publiko moderno slovensko muziko z malimi izjemami par hrvatskih in ene srbske kompozicije.

Na koncertu je nastopila kot solistka sopranistka Anita Mezetova, katero smo to pot že drugič videli v operi, ob priliki zadnjega gostovanja mariborske Glasbene Matice. To pot je pela ob spremstvu pijanistov g. Krmpotića in Šivica tri Stritofove skladbe. Mezetova je žela za svoja izvajanja buren aplavz. Tudi v »Svatovskih pesmih« Papanopolu — Pečija je Mezetova nadve ugajala. Z izredno ubranostjo in čustvom je obvladala tudi težke tehniške partije v teh pesmih. V vsem občudujemo v njej izreden glasbeni talent, ki obeta, da postane Mezetova odlična operna in koncertna pevkica. Zbor je v celoti v 15 točkah odpel 10 priznanih slovenskih, hrvatskih in srbskih kompozicij. Posebno so ugajale Adamičeve kompozicije. »Potrkan ples« so morali celo ponavljati. Ugodno poročilo je o koncertu prinesla večerni »Pravda«, ki ga je napisal njen glasbeni kritik Krstić.

Romunija se bori za posojilo

Bukarešt, 6. marca. V pogajanjih za romunsko zunanje posojilo so nastopile nepričakovane nove težkote. V zadnjem trenutku so inozemske banke stavile pogoje in se ni moglo priti do soglasnosti s protipredlogi romunske vlade. Posebno težkoto prizadeva zahteva francoske narodne banke, da se še tri leta nadaljuje mesto inozemskega tehničnega svetovalca pri romunski narodni banki z enakimi pooblastili, kakor jih je imel do sedaj. Prvotno se je mislilo, da bo francoska narodna banka popustila, kar pa se ni zgodilo. Romunska narodna banka je sporo-

čila svoji vladi, da stoji slej ko prej na stališču, da pri svoji banki nikakor ne more več trpeti inozemskega svetovalca. Zato je ministrski predsednik Mironescu danes brzojavno pozval finančnega ministra Popovicija iz Pariza v Bukarešt. Pogajanja se bodo zankrat za kratko dobo prekinila.

Več kot verjetno je, da bo v ponedeljek, ko se vrne Popovici, predlagal Mironescu kralju dalekosežno prenosno vlado. Domneva se, da bo pri sestavi nove vlade živovanih več ministrov najvažnejših resorov.

Vroča želja madijskega falsifikatorja

Bu'impešta, 6. marca. — V političnih krogih se vedno bolj govori, da se bo znani falsifikator francoskih frankov grof Windischgrätz vrnil v politično življenje. Dal je objaviti tudi intervju, v katerem izraža to svojo vročo željo.

Nova preganjanja

se napovedujejo slovenski duhovščini v Italiji

Trst, 5. marca. V dopisu z Goriškega, ki zavzema kra štiri stolpce, sramoti današnji »Popolo di Trieste« slovensko duhovščino v Brdih. Napad prekaša vse dosedanje po svoji ogaibnosti. List prikazuje slovenske duhovnike kot izkoriščevalce ubožnega slovenskega ljudstva in kot protidržavne agitatorje. Glasilo fašistične stranke omenja predvsem župnika Cirila Sedeja, nečaka goriškega nadškofa; očita mu, da oklicuje zaročence skrivaj, ne da bi o tem obvestil županstvo. C. g. Alfonz Blažko iz Košane je novembra 1929. zapodil iz cerkve nekega balilo, češ da je prepovedano prihajati v kroju v hišo božjo. Župnik Jakob Pirh iz Vipolže je pozabil vzeti s seboj blagoslovljeno vodo, ko ga je avgusta 1930. vojvodina d'Aosta poklicala blagosloviti otroški vrtec. Župnik Košir iz Vedrijana je rojen v Jugoslaviji in bogve, ali ima sploh italijansko državljanstvo. Župnik Alojzij Mulič, rojen v Nadiški dolini, ne ve, ali je Slovenec ali Italijan. Župnik Ivan Kodrič iz Gradnega se zaklinja, da se nahaja na slovenski zemlji. Nato preide list k naševanju zločinov čg. Franca Kodriča, župnika v Konjskem, kateremu posveča kar tri stolpce svoje čedne rroze. Ta gospod prečita poročencem pred oltarjem predpise italijanskega zakonika v slovenskem jeziku. Toda zagrešil je še druge protidržavne zločine. Občinski načelnik Bajardi ga je pozval k sebi in zahteval od njega, da uvede poleg slovenske še italijansko pridigo. Župnik se je izgovarjal, da bi bila dvojna pridiga odveč, ker je v vasi ital malo Italijanov. Končno se je vendar vdal pritisku občinskega načelnika; domnila sta se, da bo italijanska pridiga po bla-

goslovu. Naslednjo nedeljo je občinski načelnik zbral skupaj karabinerje, občinske uradnike, učitelje in učiteljice, ki sicer nikdar ne prihajajo v cerkev, ter jih peljal k blagoslovu. Toda kaj je naredil župnik: Prišel je moliti križev pot v slovenskem jeziku, blagoslov je dal v slovenskem jeziku in celo Tantum ergo je zapel v slovenskem jeziku! Lahom je bilo tega »Zakaj in kaj« že odveč. Občinski načelnik se je opogumil in s karabinerji demonstrativno zapustil cerkev. Po blagoslovu je župnik molil z otroci pred oltarjem običajne molitve in jim nato velel naj gredo domov. Ko je pa učitelj zabil otrokom že v šoli, da morajo ostati pri italijanski pridigi! Otroci so ubogali župnika. Lotil se je deliti med vernike listke za velikonočno spoved, da bi Italijane še bolj razdražil. Nato je poklical Italijane v zakristijo. Torej za Italijane naj bo pridiga v zakristiji in ne pred oltarjem? Tam je postavil 25 stolov in Italijanom velel naj sedejo. Večina pa ni mogla prenesti tega ponižanja in je že prej z občinskim načelnikom zapustila cerkev. O slovenskih duhovnikih snloh navaja niseč, da so izkoriščevalci ubogega ljudstva, in da skrbijo samo za svoj trebuh. — Domsnik je očividno preiel vso obtežilo snov proti slovenskim duhovnikom v goriški policiji pri ravnatelju Modestiju, ki je zagrizen nasprotnik slovenske duhovščine in katoliške cerkve sploh. Gospod ravnatelj, ki je neposredno kriv zadnje protislovesne gonje na Goriškem, ki je izzvala intervencijo Vatikana in dala tudi povod za okrožnico jugoslovanskih škofov, zbira očividno nov material, da bi prišel v protinapad.

Francoski proračun za letalstvo

Pariz, 6. marca. kk. Francoski zrakoplovni proračun, o katerem se je danes dopolnje začela razprava v poslanski zbornici, zahteva za zrakoplovstvo kredit v skupnem znesku 2263 milijonov frankov. Od teh odpada na potrebščine vojske in mornarice 1739 milijonov (4 milijarde 800 milj. dinarjev). Za subvencijo prometnega letalstva je predvidenih 243 milijonov, za pospeševanje letalske industrije pa 227 milijonov. Nasproti lanskega letu je sedanjí proračun zvišan za 200 milijonov. Poslanec Renuel je podal poročilo komisije, ki z ozirom na bodočo razorožitveno konferenco zahteva zmanjšanje kreditov za vojaško letalstvo, pa tudi internacionalizacijo zračnega prometa, s čimer bi postal po konsolidaciji gospodarskega sodelovanja eminenten faktor mirovne politike.

Nov finančni škandal v Parizu

Pariz, 6. marca. AA. Odkrili so nov velik finančni škandal. Privatna zrakoplovna družba, ki vzdržuje pošto zvezo med Franci'o in Južno Ameriko, je visoko pasivna. »Le Figaro« poroča, da znaša aktivna stran 25 milijonov frankov, dočim je 52 milijonov pasiv. Komunistični »Humanité« celo trdi, da ima družba pol milijarde frankov defivita. Splošno menijo, da družba ne bo stopila v konkurz, ker bo njeno izgubo poravnala vlada.

Znižanje uradniških plač v Nemčiji

Berlin, 6. marca. AA. Uprave državnih in pruskih podjetij so odpovedale vsem svojim delavcem mezne pogodbe z 31. marecem. Ta ukrep je v zvezi s predstojecim znižanjem uradniških plač. Podobno je državna oblast priporočila občinam, njihovim zvezam in vsem ostalim, državnemu nadzorstvu podrejenim javnim ustanovam. Pokrajinski predsednik Brandenburg je odredil, da so mu predložili točen pregled vseh plač in prejemkov uradnikov in namešencev Berlina. Mnogim občinskim uradnikom so na podlagi tega primerjalnega pregleda znižali plače in jih izenčili s prejemki državnih in pruskih uradnikov. Mesečno bodo s tem prihranili 2 milijona mark.

in v Estoniji

Reval, 6. marca. AA. Estonska vlada je predložila parlamentu predlog za znižanje prejemkov in pokojnin vseh estonskih civilnih in vojaških uradnikov. Vlada upa, da bo tako spravila v ravnotežje državni proračun.

Nemčija zožala carine na žito

Berlin, 6. marca. AA. Državna vlada je sklenila važne ukrepe za zaščito nemške rži. Uvozna carina je zvišana od 150 na 200 mark za tono. Nova carina je že stopila v veljavo. Poljedelski krogi pravijo, da naj ta ukrep zaščiti nemški pridelek pred konkurenco sovjetskega uvoza. V zadnjem času je sovjetska Rusija uvozila čedalje večje količine tega pridelka z znatno znižanimi cenami.

Weimar, 6. marca. AA. Thürinska vlada je pozvala svojega polnomočnega zastopnika v Berlinu, naj vloži protest proti zakonu, ki ga je sprejel parlament o uvozu 50.000 ton zmrznjenega mesa. Ta zakon bo po mnenju thürinske vlade škodoval nemškemu poljedelstvu.

Dober zgled Berlina

Berlin, 6. marca. kk. Berlinski magistrat namerava odpraviti okoli 200 mestnih podjetij, v katerih je investiranih skoro 400 milijonov mark. Izvzete bodo pri tem električne centrale, plinovod, vodovod in prometne družbe, katere se ne bodo prepustile privatnemu gospodarstvu. Mesto namerava razpustiti samo ona mestna podjetja, ki delajo z zgubo, kakor stavbne družbe, mesarije, žage in naseljevalne družbe.

Holandska v primeru ro'ne

Haag, 6. marca. Na vprašanje, kakšno stališče bo Holandska zavzela napram drugim državam v primeru vojnega izbruha, je zunanji minister izjavil, da ne bo mogla Holandska po mnenju vlade gledati na to, da je zdaj članica Društva narodov, ostati nevtralna v vseh tistih primerih, ki so nas opili leta 1914. Upoštevati je namreč treba, da bi mogla dovoliti Holandska prost prehod tujim četam le pod določenimi pogoji, ki jih predvidevajo pravila Društva narodov; v drugih primerih pa ima svobodne roke. Tudi obveznost, da država sodeluje pri morebitnem gospodarskem blokiranju, je omejena na primere, ki jih določajo pravila Društva narodov. Dolžnost Holandske je, da skuša v vsakem slučaju preprečiti, da sror zavzame večji obseg in da postane holandsko ozemlje vojno porazišče.

Spremembe v učiteljski službi

Na novo so postavljeni učitelji v II. 5. s prvo stopnjo osnovne plače: Voljgar Ljudmila v Sv. Iroji pri Blokah (logatec), Kraševac Antonija v Šalovcih (Murska Sobota), Ankele Marjeta v Kize (Trzin), Arko Stefanija v Gornjo Radgoni, Udír Franciska v Veliko dolino (Krško), Lovra Bogomila v Dol pri Hrastniku, Levstak Danijela v Sladki vrh (pri Mariboru), Kolenc Marija v Križevcih (Ljutomer), Aljančič Marija v Mokronog, Cotič Marija v Prosenjakovec (Murska Sobota), Fajdiga Vanda v Gornji Iuhini (Kamnik), Remold Zdenka v Ruše (Maribor), Vajčev Branislava v Št. Jurij (Ljutomer).

Premeščeni so na meščanske stole: Dragotin Kristov iz Senogave na m. š. v Trzinu, Prekuh Jožela iz Zgornje Šiške v l. d. m. š. v Ljubljani, Rudež Josip iz Maribora v Trbovlje, Pur Drago iz Jesenic v Zgornjo Šiško, Lečnik Angela iz Maribora v Šostanj, Medvedovi Stani v Krškem, Dominiku Dragotinu v Mežici, Verovskovi Mariji v Št. Lenartu v Slov. goricah, Artenovi Antoniji na m. š. v Brezicah, Klinarjevi Terenzi na m. š. na Raketu, Slapšakovi Dori na m. š. v Ribnici.

Osavka tehle učiteljev v učiteljsko službo je sprejela: Germekove Stanislave iz Apač, Poljančeve Olge iz Prevalj, Lipovšek-Dolenčeve Marjete iz Senice.

Prestavljena je iz Hinj (Novo mesto) v Griže (Celje) Tavčelj Andreja.

Napredovali sta iz 5. v 4. II. Igljič Marija v Ljubnem pri Celju in Avsec Nada v Vidmu. — Iz 4. v 3. II. Kegeji Antonija pri Sv. Jakobu (Maribor), Pucelj Ivanka v Dobrepolah na Dol., Komulet Ivka v Čabru in Meberšar Karlo v Velikih Laščah.

Revolucije...

o Peruju

Newyork, 6. marca. kk. V državi Peru je bila zopet strmovljena provizorna Junta, ki je v nedeljo odstavila predsednika Cerra. Strnoglavlilo so jo vladne čete, ki so se vrnile v Limo in ki jih je bil Cerro poslal na jug v boj proti vstašem. Njihov poveljnik, polkovnik Jiminez je takoj zasedel vsa vladna poslopja, njegove čete pa so takoj zopet izklicale Cerra za predsednika. Položaj pa je še popolnoma nerazčiščen, ker ni znano stališče mornarice, katera je vpriporila nedeljski puč. Novi bolivijski predsednik Salamancu in podpredsednik Sorzano sta bila včeraj slovensko vstoličena v La Paz.

o Monacu

Pariz, 6. marca. kk. V kneževini Monaco je nastalo zopet revolucionarno razpoloženje. Preganani princ Peter, ki se je ločil od hčere vladajočega princa Ludovika, se ne nahaja daleč od kneževine in čaka na ugodno priliko. Sredi aprila se v resnici namestava nova akcija za sklicanje parlamenta na podlagi splošne ta'ne volilne pravice, ki bi končala s tem, da bi bil strmovglavljen princ Ludovik in bi se vrnil princ Peter. Princ Ludovik, ki ima okoli sebe 50 o'rožnikov, o'oroženih z revolverji, se v zadnjem času le redko pokaže v javnosti. Visoka družba v Monacu obrača princu hrbet. (Monaco je neodvisno mesto na rivi-ri na francosko-italijanski meji.)

na Portu al'em

Madrid, 6. marca. AA. s portugalske meje poročajo, da je izbruhnila v Lizboni revolucija. Podrobnosti manjkajo, ker je meja zaprta. Menijo, da je revolucija naperjena proti diktaturi.

Beg iz angleške vlade

London, 6. marca. AA. Na'ozji prijatelj Macdonalda lord Arnold je izstopil iz vlade. Star je 53 let ter samec. Pravi, da se bo posvetil proučevanju vprašanj svobodne trgovine in treznosti.

London, 6. marca. AA. Tukašnji politični krogi obirno komentirajo izid volitev v londonski deželni svet, pri katerih so konservativni glasovi zelo narasli. Delavska stranka je izgubila mnogo glasov, dečim so liberalci skoraj popolnoma izgubili. Čeprav so komunistični glasovi povzod narasli, niso vkljub temu mogli doseči nobenega mandata. Po končnem izidu so dobili konservativci 81 sedežev, delavska stranka 32 in liberalci 3. Delavska stranka je izgubila 10 sedežev.

Izsel'e'v'ki komisar Etbin Kristan se je vrnil iz Amerike v Belgia.

Dr. Bauerjeva okrožnica in inozemstvo

Bern, 6. marca. ž. Ugledna švicarska lista »Vaterland« in »Berner Tagblatt« pričbujeja v celoti okrožnico predsednika škofovskih konferenc v Jugoslaviji dr. Bauerja in jo komentira.

Bukarešt, 6. marca. ž. »Cuventul« prinaša obširen izveček iz dr. Bauerjeve poslanice.